

Suhde itseen					
	Sudenpennut	Seikkailijat	Tarpojat	Samoajat	Vaeltajat
Terveys ja turvallisuus					
	Huolehtii aikuisen avustuksella syömisestään, nukkumisestaan, tavaroistaan ja hygieniastaan.	Huolehtii syömisestään, nukkumisestaan ja hygieniastaan. Osaa kieltäytyä päihteistä.	Ymmärtää ravinnon, unen, ulkoilun, päihteettömyyden ja liikumisen merkityksen terveydelle.	Pyrkii ylläpitämään terveitä elämäntapoja. Arvostaa päihteetöntä vapaa-aikaa.	Pärjää itsenäisesti elämässä. Ylläpitää terveitä elämäntapoja ja tiedostaa olevansa esimerkkinä elämäntavoillaan.
	Kuuntelee ohjeita ja odottaa omaa vuoroaan. Noudattaa opittuja turvallisia tapoja ja tunnistaa vaaratilanteen.	Toimii tutuissa tilanteissa oma-aloitteisesti opitun mallin mukaisesti. Tunnistaa vaaratilanteita ja osaa välttää niitä.	Toimii oma-aloitteellisesti yllättävissä ja epämiellyttävissäkin tilanteissa. Tunnistaa omaa turvallisuuttaan uhkaavia tekijöitä.	Säilyttää harkinta- ja toimintakykynsä kuohuttavissakin tilanteissa. Pystyy jälkepäin palaamaan tilanteeseen.	Ennakoi tilanteita ja tapahtumien kulkua. Varautuu yllättävienkin vaaratilanteiden varalta.
Itsetuntemus					
	Suhtautuu itseensä myönteisesti. Tietää mistä pitää ja missä on hyvä.	Vahvistaa itsetuntoaan uusien kokemusten kautta aikuisen tukemana.	Säilyttää luottamuksen itseensä murrosiästä huolimatta. Sopeutuu kasvuun ja muutoksiin itsessään.	Rakentaa käsitystä itsestään, omista kyvyistään, luonteestaan ja taustastaan.	Tunnistaa omia persoonallisuuden piirteitään ja hyväksyy itsensä kokonaisuutena. Pyrkii kehittämään omia ajattelu- ja toimintatapojaan.
	Tietää, että kaikista kehonosista voi puhua eikä omaa kehoa tarvitse hävetä. Suhtautuu alastomuuteen luontevasti.	Hyväksyy, että ihmisten kehot ovat erilaisia ja ne kehittyvät fyysisesti eri tahdissa. Pohtii miltä tuntuu, kun tykkää jostain.	Tuntee sukupuoleen ja seksuaalisuuteen liittyvää sanastoa. Pystyy keskustelemaan ihastumisesta ja erilaisista ihmissuhteista.	Suhtautuu omaan kehoonsa myönteisesti. Tutkii omaa seksuaalista identiteettiään ja antaa muille tilaa heidän pohdinnoissaan.	Arvostaa omaa ja toisen ihmisen kehoa. Seksuaalisuus on luonteva osa omaa elämää. Ymmärtää, että seksuaalisuus kehittyy eri ikävaiheissa. Antaa tarvittavan rauhan ja tuen muille heidän kehityksessään.

Maailmankatsomus					
	Harjoittelee pysähtymistä ja hiljentymistä.	Hiljentyy ja pohtii hengellisyyttä.	Hiljentyy ja keskustelee hengellisyyteen liittyvistä ajatuksistaan.	Etsii ja analysoi omaa maailmankatsomusta ja pystyy keskustelemaan siitä.	Ilmentää omaa maailmankatsomustaan käytännön toiminnassa.
	Tutustuu partiossa tärkeänä pidettyihin asioihin partiolupauksen ja ikäkauden ihanteiden kautta.	Pohtii partiossa tärkeänä pidettyjä asioita partiolupauksen ja ikäkauden ihanteiden kautta.	Tunnistaa partion arvoja ikäkauden ihanteiden ja lupauksen kautta.	Peilaa omia arvojaan partion arvoihin.	Tuntee partion arvopohjan ja haluaa sitoutua siihen.
	Erotaa oikean ja väärän, haluaa toimia oikein. Pystyy keskustelemaan aikuisen kanssa tilanteista, joissa on toiminut väärin ja pyytämään anteeksi.	Erotaa harmittoman vitsailun ja pahanteon. Alkaa hahmottamaan erilaisia eettisiä näkökulmia.	Tunnistaa useampia eettisiä näkökulmia. Ymmärtää eettisten valintojen seurauksia. Muodostaa omaa käsitystään oikeasta ja väärästä.	Osoittaa kantaa ja perustella omista arvoistaan käsin. Huomioi vasta-argumentit ja muovaa tarvittaessa omaa mielipidettään. Uskaltaa tehdä oman näkökantansa mukaisia ratkaisuja, vaikka toiset toimisivat toisin.	Huomaa oikean ja väärän suhteellisuuden. Käsittelee oikeasta ja väärästä näkökulmaa omassa toiminnassa. Käy rakentavaa keskustelua eri näkökulmia edustavien tahojen välillä.
Osaaminen ja ongelmanratkaisu					
	Suhtautuu tehtäviin uteliaasti ja innolla.	Löytää ratkaisuja yksinkertaisiin ongelmiin.	Tarkastelee ongelmia eri näkökulmista ja löytää niiden pohjalta ratkaisun.	On luova ongelmanratkaisija. Löytää ratkaisuja omien kokemustensa ja muiden ihmisten tuomien näkökulmien pohjalta.	Ratkoo laajoja ja monimutkaisia ongelmia. Huomioi ratkaisuissaan useat eri näkökulmat ja muodostaa tarvittaessa kompromisseja. Osoittaa myös muita ihmisiä ongelmien ratkaisemisessa.
	Haluaa oppia uutta ja uskaltautuu kokeilemaan uusia asioita.	Harjoittelee kertomaan toiselle omista taidoistaan. Ei lannistu epäonnistumisesta, vaan uskalttaa yrittää uudelleen.	Osoittaa kertomaan omista taidoistaan toiselle. Tunnistaa omia vahvuuksiaan ja heikkouksiaan. On halukas harjoittelemaan myös itselle vaikeita asioita.	Osoittaa sanoittamalla omaa osaamistaan ja kehittää sitä. Jaksaa harjoitella vaikeaa asiaa sinnikkäästi.	Osoittaa hyödyntämään osaamistaan eri tilanteissa. Haluaa kehittää itseään ja omaa osaamistaan aktiivisesti.
	Osoittaa sanoa mikä meni hyvin.	Osoittaa pysähtyä tarkastelemaan mikä meni hyvin ja mikä ei.	Osoittaa antaa ja vastaanottaa rakentavaa palautetta.	Osoittaa arvioinnin osaksi toimintaansa. Hyödyntää saamaansa palautetta kehittyäkseen.	Osoittaa asettaa itselleen realistisia tavoitteita ja arvioida niiden saavuttamista.

Suhde toiseen					
	Sudenpennut	Seikkailijat	Tarpojat	Samoajat	Vaeltajat
Toisten kunnioittaminen					
	Tietää, että ihmisillä on erilaisia lähtökohtia.	Suhtautuu uteliaasti erilaisiin ihmisryhmiin ja arvostaa myös oman lähipiirin ulkopuolella olevia ihmisiä.	Ymmärtää, että ihmisillä on erilaisia edellytyksiä elämässä. Tunnistaa omia ennakkoluulojaan ja pelkojaan. Näkee erilaisuuden rikkautena.	Ymmärtää, että ihmisten erilainen tausta ja ominaisuudet vaikuttavat heidän tapaansa toimia ja elää. Työstää aktiivisesti omia ennakkoluulojaan ja suhtautuu avoimesti muihin ihmisiin.	Arvostaa ihmistä ja ihmisyyttä, vaikkei hyväksy kaikkia toisten tekoja, mielipiteitä tai arvoja.
	Tietää, että olemassa on erilaisia uskontoja ja maailmankatsomuksia.	Kunnioittaa erilaisia uskontoja ja maailmankatsomuksia.	Tunnistaa oman ja toisen maailmankatsomuksiin liittyviä yhteisiä ja erottavia piirteitä, ja hyväksyy ne.	Osa kuunnella ja arvostaa toisten näkemyksiä ja maailmankatsomusta.	Suhtautuu positiivisesti eri maailmankatsomusten väliseen toimintaan. Osa ottaa huomioon eri uskontoihin ja katsomuksiin liittyviä tarpeita.
Ihmissuhteet					
	Haluaa olla hyvä kaveri.	Luo kaveruussuhteita erilaisiin ihmisiin.	Tunnistaa hyviä ja huonoja kaveruussuhteita. Osa irtaantua suhteista, jotka eivät tee hyvää.	Kykenee luomaan erilaisia ihmissuhteita ja huolehtii lähimmäisistään.	Ylläpitää omaa ihmissuhdeverkostoaan rehtiiden ja toisten huomioon ottamisen hengessä tunnistuen myös omat tarpeensa.
	Kohtelee tasapuolisesti toisia. Kertoo aikuiselle kiusaamisesta. Tietää, että kaikkia kuuluu auttaa.	Näkee oman osuutensa kiistatilanteissa. Ymmärtää, että kaikkien kanssa pitää pystyä toimimaan. Osa joustaa.	Osa ratkoa kiistatilanteita. Uskaltaa puolustaa kiusattua.	Osa ratkaista pienryhmän johtajana kiistatilanteita. Tunnistaa kiusaamisen ja osaa puuttua siihen.	Pyrkii suoraselkäiseen elämäntapaan kaikissa ihmissuhteissa.
	Pitää lupauksensa.	Osa sopia asioista muiden kanssa ja pitää sopimuksista kiinni.	Pitää kiinni sopimuksistaan, vaikka kiinnostus loppuisi.	Pystyy tekemään pitkän aikavälin sopimuksia ja pysymään niissä.	Ymmärtää, että on itse vastuussa itsestään ja lupaamistaan asioistaan.
	Tunnistaa itsessä ja muissa heräävät perustunteet ja osaa nimetä niitä.	Osa kertoa omista tunteistaan jo vähän laajemmin. Huomioi toisen tunteita esimerkiksi lohduttamalla, rohkaisemalla tai iloitemalla yhdessä.	Pyrkii kestämään erilaisia tunteita ja toimimaan niistä huolimatta. Pystyy olemaan satuttamatta toista vaikka olisi itse tunnemyrskyn vallassa.	Tietää, että tunteet muodostuvat kehon ja mielen reaktioista tilanteeseen. Hallitsee keinoja säädellä omia tunteitaan. Pystyy samaistumaan muiden tunteisiin.	Sietää voimakkaitakin tunnereaktioita ja säilyttää toimintakykynsä niistä huolimatta. Osa lukea muiden ihmisten tunteita ja reagoida niihin tarkoituksenmukaisesti. Suhtautuu kuuntelevasti muihin.

Suhde yhteiskuntaan					
	Sudenpennut	Seikkailijat	Tarpojat	Samoajat	Vaeltajat
Ryhmässä toimiminen					
	Osaa toimia tutussa pienryhmässä aikuisen johdolla.	Osaa toimia vieraammassakin pienryhmässä aikuisen johdolla. Harjoittelee pienten johtamistehtävien hoitamista kokeneemman ohjauksessa.	Osaa toimia erilaisissa pienryhmissä. Osaa hoitaa väliaikaisia johtamistehtäviä.	Tunnistaa itselleen tyypillisen tavan olla ryhmän jäsenenä. Osaa johtaa pienryhmää.	Osaa toimia ryhmissä erilaisissa rooleissa tarpeen mukaan. Osaa johtaa eri kokoisia ryhmiä ja eri ikäisiä ihmisiä. Pyrkii kehittymään johtajana ja ryhmän jäsenenä.
	Osaa hoitaa pieniä hetkellisiä vastuutehtäviä.	Pystyy hoitamaan pieniä illan mittaisia vastuutehtäviä.	Pystyy hoitamaan isompia vastuutehtäviä yhdessä toisen kanssa.	Kykenee suunnittelemaan ja toteuttamaan vastuutehtävän.	Sitoutuu itselleen sopiviin projekteihin tai pesteihin.
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen					
	Pystyy ottamaan kantaa yksinkertaisiin kysymyksiin.	Ymmärtää, mitä demokraattinen päätöksenteko tarkoittaa.	Osaa ottaa kantaa itseään koskeviin asioihin ja perustella kantansa. Osaa käyttää demokraattisia työskentelytapoja.	Ymmärtää julkisen päätöksenteon olevan ihmisten välisiä sopimuksia, joihin kaikilla on mahdollisuus ja oikeus vaikuttaa. Seuraa yhteiskunnallista keskustelua ja osallistuu vaikuttamiseen.	Löytää paikkansa yhteiskunnallisena vaikuttajana. Haluaa ja kykenee olemaan itse mukana vaikuttamassa yhteiskunnallisiin asioihin myös Suomen ulkopuolella.
	Tuntee eri toimijoita omalla paikkakunnallaan.	Ymmärtää, mitä eri toimijat tekevät yhteiskunnassa ja miksi kyseiset toiminnot ovat tärkeitä.	Tietää, miten päätöksenteko etenee paikallisella ja valtakunnallisella tasolla.	Ymmärtää yhteiskunnan rakenteita syvällisemmin ja tietää, millä tasolla erilaisia päätöksiä tehdään. Tuntee yhdistystoiminnan perusteet.	Tunnistaa yhteiskunnallisia rakenteita Suomessa ja Suomen ulkopuolella ja tietää, miten ne vaikuttavat.
Yhteisöön kuuluminen					
	Tuntee ylpeyttä omasta ryhmästään ja noudattaa yhteisiä sääntöjä ja sopimuksia.	Kokee yhteenkuuluvuutta ryhmäänsä ja on kiinnostunut ryhmän asioista.	Toimii ryhmänsä yhteiseksi hyväksi.	Tunnistaa yhteisöjä, joihin kuuluu, ja oman paikkansa niissä.	Sitoutuu yhteisöjensä arvoihin.
	Tutustuu eri kulttuureihin Suomessa ja muissa maissa.	Tuntee oman kulttuurinsa tapoja toimia. Kohtaa eri kulttuureita.	Ymmärtää erilaisia tapoja toimia. Arvostaa oman perheensä tapoja, mutta osaa suhtautua niihin myös kriittisesti.	Suhtautuu uteliaasti eri kulttuureihin. Muodostaa käsitystään siitä, millaisen kulttuurin mukaan haluaa toimia.	Elää oman kulttuurinsa edustajana, mutta ymmärtää toisia kulttuureja. On rakentamassa rauhaa kulttuurien välille.

Suhde ympäristöön					
	Sudenpennut	Seikkailijat	Tarpojat	Samoajat	Vaeltajat
Luontosuhde					
	Saa positiivisia kokemuksia luonnosta.	Tuntee olonsa kotoisaksi ja turvalliseksi lähialueen luonnossa.	Viihtyy luonnossa erilaisissa olosuhteissa.	Näkee luonnon suuruuden.	Kokee luonnon itselleen merkityksellisenä ja hakeutuu luontoon.
	Osaa liikkua luonnossa aikuisen tuella.	Hallitsee perusretkeilytaitoja.	Osaa ja haluaa liikkua luonnossa kaikkina vuodenaikoina ja erilaisissa olosuhteissa.	Selviytyy luonnossa myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Osaa mukauttaa oman toimintansa suhteessa ympäristöön.	Selviytyy myös ääriolosuhteissa ja yllättävissä tilanteissa
Vastuu elinympäristöstä					
	Tietää, että ympäristöstä pitää huolehtia. Korjaa omat jälkensä.	Ymmärtää, että jokaisella on vastuu elinympäristöstä. Huolehtii yhteisistä tavaroista ja tiloista.	Ymmärtää valinnoilla olevan merkitystä ympäristön kannalta. Tuntee keinoja, joilla ympäristöä ja luontoa voi suojella.	Ymmärtää laajasti luonnon- ja ympäristönsuojelua. Ottaa valinnoissaan huomioon ympäristöystävällisyyden.	Ymmärtää, mitä ekologinen kestävä kehitys tarkoittaa. Tekee valintoja, jotka ovat kestäviä ympäristön kannalta myös globaalisti ja pitkällä tähtäimellä.